

סגולה

מהרה"ק הרבי הגדול רבינו שלום שכנא מפראהבישט זיעונוכ"א

סגולת הצדיק משטפנטש זיע"א
אבי זי"ע [הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנטש], **אמר: מי שרוצה לזכות לשבת שמחה שידבר בליל שישי מזקני הגדול רבי שלום מפראהבישט זי"ע, ואם אין לו סיפור ממנו, שידבר לפחות משולחנותיו הקדושים ומספסלי בית מדרשו.**

שנה ב'

ליל שישי שלח תשפ"ב

גליון 85

הנהגות ישראל * אמרות טהורות * סגולות * עובדין קדישין * תולדותיו * הכנה לשבת

תורת שלום

תורת הרה"ק רבי שלום מפראהבישט

במקום השראת השכינה יש שמחה משא"כ במקום שאינה שורה

תמיהתנו עד ששאל את היהודי הנ"ל אשר ליווהו איך יתכן אשר אלי הביאו רהיטים מהמקומות הגדולים ושילמו עבורם הון רב אך אין להם חן כלל, ואילו החפצים אשר כאן שאינם שווים אפילו לא עשירית מהחפצים שבביתו ואף על פי כן כל רואיהם ישמח בהם.⁽¹⁾ ויאמר על זה מרן הס"ק מרוז'ין זי"ע

"ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא וגו' אין ה' בקרבכם"

(במדבר ד א, מב.)
סיפר הס"ק מרוז'ין זי"ע פעם הגיע אל אבי הרה"ק הצדיק רבי שלום זי"ע איזה אדון גדול שהיה אף עשיר גדול, עם איש יהודי אחד ממכריו ומבאי ביתו. וכאשר בא אל בית אבי הלך בכל החדרים והביט בעיניו, וגלה

השלמות וציונים

ווארפֿט השבוע

לעורר את עצמו להרגיש תענוג שבת

סיפר [הרה"ק בעל יסוד העבודה מסלונים זי"ע] מהרה"ק רבי שלום מפרוביטשץ ואחיו רבי ישראל חיים ז"ל: שנתגדלו בבית הרה"ק רבי שלמה מקרלין ז"ל, ופעם בליל שבת קודש התהלך הקדוש אחרי שלחנו בחדרו ופנה עליהם ואמר: 'איזה הערט וואס מ'זאגט (-השומעים אתם את אשר אומרים) אפילו זה שלומד ומקיים את התורה ושומר שבת אלא שאינו מעורר את לבו להרגיש תענוג שבת, אז כשזוכה להיות בגן עדן אינו שם אלא כמו ספסל ואין משפיעים לו תענוג. ושאלו רבי שלום 'פעטער ווער זאגט אייך' (-דודי, מי אומר זאת לכם?), ואמר לו 'הא מיין קינד, אז דו וועסט העלטער ווער'ן וועסטו אויך וויס'ן (בני, כאשר תגדל תדע זאת גם אתה).

תורת אבות

1. ראה בגליונו סגולת שלום (גליון 36) שהבאנו לפרש על פי הדברים הנ"ל את ענין הסגולה לשבת שמחה כמו שהובא בספר **אמונת אמת** (עמוד קלא, סגולה זו הובאה גם באוצר ישראל ח"א, אוצר השבת ח"ב, זכות אבות ועוד) הובאה הסגולה בזה הלשון: רבינו הרה"ק רבי **אברהם מתתיהו משטפנטש** היה אומר בשמו של אביו רבינו הרה"ק רבי **מנחם נחום משטפנטש זי"ע**: דער טאטע זי"ע האט געזאגט ווער ס'ויל האבן א פריילאכן שבת, זאל ער רעדן בליל שישי פון דעם הייליגען זידען דער גרויסער רבי שלום פון פרוהבישט זי"ע, און אז הער האט נישט קיין סיפור זאהל הער רעדן פון זיינע הייליגע טישן און בענק. [-אבי זי"ע אמר מי שחפץ שיהיה לו שמחה בשבת, שישוחח בליל שישי מזקני הק' רבי שלום הגדול מפרוהבישט זי"ע. ובאם אין לו סיפור לשפר שידבר משולחנותיו וספסליו הקדושים] עכ"ל. הנה בספרי רבותינו הקדושים ביארן שהצדיק על ידי שמעלה את הניצוצות הקדושים על ידי עבודתו, על ידי זה הוא מקדש את כל חפציו, ומעלה אותם אל הקדושה, ואולי על פי זה אפשר לבאר את מאמרו של רבינו הרה"ק מפראהבישט זי"ע לדבר 'פון זיינע הייליגע טישן און בענק', אשר כידוע עיקר עבודתו בקודש דווקא בדברים הגשמיים, וכיון שזכה להעלות את חפציו הגשמיים למקום של קדושה הרי שדי לספר מהם כדי לזכות לכל הדברים שבסגולת סיפורי הצדיקים.

2. ואמרו חז"ל (פסחים ק"ז) תנו רבנן כל שירות ותשבחות שאמר דוד בספר תהלים רבי אליעזר אומר כנגד עצמן אמרן, רבי יהושע אומר כנגד ציבור אמרן, וחכמים אומרים יש מהן כנגד ציבור ויש מהן כנגד עצמן, האמורות בלשון יחיד כנגד עצמן, האמורות בלשון רבים כנגד ציבור, ניצוח וניגון לעתיד לבא, משכיל על ידי תורגמן, לדוד מזמור מלמד ששרתה עליו שכינה ואחר כך שררה עליו שכינה ואחר כך אמר שירה, מזמור לדוד מלמד שאמר שירה ואחר כך שרתה עליו שכינה, ללמדך שאין השכינה שורה לא מתוך עצלות ולא מתוך עצבות ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך דברים בטלים אלא מתוך דבר שמחה של מצוה שנאמר (מלכים ב ג טו) "ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה'".

3. זה לשון הוזה"ק (הלק א, דף קפ): הא חמינן דשכינתא לא שריא באתר עציבו אלא באתר דאית ביה חדוה, אי חדוה לית ביה לא שריא שכינתא בההוא אתר, כמה דאת אמר (מלכים ב ג טו) ועתה קחו לי מנגן, והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד יהוה, דהא שכינתא ודאי

לא שריא באתר עציבו, מנלן מיעקב, דבגין דהוה עציב עליה דיוסף, אסתלקת שכינתא מניה, כיון דאתא ליה חדוה דבשורה דיוסף, מיד ותחי רוח יעקב אביהם. עכ"ל. ופירושו **בהסולם** (וישב, כט) בזה הלשון: אנו רואים שהשכינה אינה שורה במקום עצבות אלא במקום שיש שמחה, ואם אין בו שמחה לו תשרה השכינה במקום ההוא, כמו שאתה אומר ועתה קחו לי מנגן וגו', כי ודאי השכינה אינה שורה במקום עצבות. מאין לנו זה מיעקב, שמשום שהיה מתאבל על יוסף נסתלקה השכינה ממנו, כיון שבה לו השמחה של בשורת יוסף, מיד ותחי רוח יעקב אביהם'.

וראה עוד שם (הלק א, דף רטו): תא חזי כתיב, (בראשית מה כז) ותחי רוח יעקב אביהם, אתחזי דהא בקדמיתא מית הוה ההוא רוחא דיליה, ולא הוה מתכוין לקבלא רוחא אחרא, דהא רוחא דלעילא לא שריא בריקניא, אמר רבי יוסי, שכינתא לא שריא אלא באתר שלים, ולא באתר חסר ולא באתר פגים, ולא באתר עציב, אלא באתר דאתכוון באתר חדו, ובגין כך כל אינון שנין דיוסף אתפרש מאביו ויעקב הוה עציב, לא שריא ביה שכינתא. ופירושו **בהסולם** (ויחי, קטז) בזה הלשון: בא וראה, כתוב ותחי רוח יעקב אביהם, משמע שמתחילה היה מת הרוח שלו, גם לא היה מתכוין להמשיך ולקבל רוח אחר, כי רוח העליון אינו שורה במקום ריקן. אמר ר' יוסי השכינה אינה שורה אלא במקום שלם ולא במקום חסר ולא במקום פגום ולא במקום עצב, אלא במקום נכון במקום שמחה. ומשום זה כל אלו השנים שיוסף היה נפרד מאביו ויעקב היה עצב לא שרתה עליו שכינה.

וראה עוד בספח"ק **שלמה** (ויחי, ד"ה או יאמר האספו) שכתב בזה הלשון: "האספו ואגידה לכם" פירש"י בקש לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכינה. להבין זה הדנה כשנתן את עצמו להסתכל בכל דור דור מה שיעברו על בני ישראל עד ביאת משיח, וראה באורך הגלות המר ובחשכות הגדול, הנה מזה נתעצב אל לבו מאד ונסתלקה ממנו שכינה בעבור העצבות. עכ"ל.

וכן כתב אביו של רבינו ה"ה הרה"ק רבי **אברהם המלאך זי"ע** בספר **חסד לאברהם** (ח"י שרה, ד"ה ויצא) וזה לשון קדשו: נמצא כשיש התגלות המלכות פ"י שיש התגלות חסדים טובים המשך בעמוד <<<

השולח
הבא קדישא
מדיין
כי הרה"ק
רבי שלום שכנא
מפראהבישט
כי הרה"ק רבי
אברהם המלאך
כי הרה"ק המגיד
הגדה ממעוררש

הנהגות פראהבישט

פרק ג"א חלק ב'
המשך מגיליון 84

הנהגות ישירות וסדר היום לרבי שלום לפי סדר נכון וחדש עם תוספת ציונים הערות וביאורים והרחבות מספריתלמידי הבעש"ט הקדוש וצאצאי בית רוזיין כפי שנערכו על ידי מכון 'שכינת שלום' ללימוד ולפרסום תורת וסגולת הרה"ק הרבי ר' שלום מפראהבישט זיע"א

עיתק נדיר, מסודר הנהגות הרשב"א פראהבישט, שנדפס בשנת תר"א בטשטוביץ

הנהגות פראהבישט מודורות מכון 'קדושה' ומלכות 'שע"י איגוד החבורות 'דרכי שמואל' מיסודו של מרן הגה"צ מוהר"ש טוביאס זצוק"ל, תשע"ט

הנהגות ישירות וסדר היום פראהבישט שנדפס מחדש בברוקלין שנת תשנ"א

ויראה לקיים פסוק "אלמדה פשעים דרכיה" (תהלים כא, טו), פדי להוציאם מתחת הסטרא אחרא ולהביא אותם אל הקדשה, לעשות בו נחת-רוח ליוצרו. וגם לקיים מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא יט, יח), פי כל ישראל יש להם חלק אלוך מופעל, כמו שפתוב: "כי חלק ה' עמו" (דברים לב, ט), והם בשרשם אחדות גמור, רק הגופים הם מחלקים. ואם מקיים, פנזכר לעיל, גם הגופים נעשו אחדות באהבת אמת בלבם פי הם חלקם. והשוני אותם - שוניא הפלי; והאזהב אותם - אדרבה, נעשים אפלו בגופם אחדות ויחיד למעלה בשרשם, וגם כל תפלתו ותורתו ומעשיו נכללים על ידי זה עם הרבים ועם הצדיקים והחסידים.

שלמות שלום - השלמות וציונים

ועל פי הנ"ל נתבאר דברי רבינו שצריך כל אחד לקרב פושעי ישראל ולהביאם אל הקדושה גם מטעם 'ואהבת לרעך כמוך' כי רק על ידי קירוב הבאה מתוך אהבה יזכו להתקרב אל שרשם - שהוא שורש כל ישראל.

כל ישראל מעורבים כי שורש אחד לכולם

וזה שכתב 'והם בשרשם אחדות גמור רק הגופים מחולקים'. וכמו שכתב הרה"ק משה שוהם זי"ע מדאלניא (דברי משה, פר' שמיני ד"ה אמנם הנה) בשם מרן הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, וזה לשון קדשו בתוך הדיבור: הנה אמרו ז"ל (סנהדרין כו:) שכל ישראל ערבים זה בזה, ורצו לומר שהמה מעורבים זה בזה, כי כולם המה שורש אחד לכולם, ואמר [מרן הבעש"ט ז"ל] כי לפי זה כאשר בא על העולם איזה התעוררות לטובה מן היצר טוב מצד הקדושה, אותו התעוררות הוא בכל אחד ואחד מבני ישראל, והוא פועל בכל אחד לפי ערכו, הצדיק הוא מתעורר הרבה בעבודת ה' יתברך בקדושה גדולה, ובחשקות גדול, ומי שאינו צדיק כל כך הוא מתעורר גם כן, אך בהתעוררות קטנה, גם אפילו רשע גמור מכל מקום הוא מתעורר באיזה הרהור תשובה, הגם שהוא רק לפי שעה, מכל מקום מתעורר קצת, ויכול להיות שעל ידי התעוררות בזה יחזור בתשובה שלימה. וכן להיפוך כאשר בא איזה התעוררות מצד היצר הרע, גם כן בא לכל אחד ואחד, והרשע נכשל בו הרבה ועושה איזה מעשה בפועל, אך הצדיק גם כן נכשל באיזה הרהור לפי שעה. והנה כאשר אנו חיים שמרשעים יצא רשע בפועל, שנשלים באיזה דבר עבירה, אז יש להסתפק מי החייב בדבר, כי יש לומר שהצדיק הוא החייב, כי הלא גם אליו בא איזה הרהור כנ"ל והנה אם היה תיכף מתחזק את עצמו לבטל הכח זה אשר ממנו בא ההרהור הזה, ולא בא הרשע לידי מכשול בפועל. אך יש לומר שהרשע הוא החייב כי לפי שהוא עשה בפועל הרשע הזאת תיכף כאשר בא אליו ההרהור שוב אין בכחו של הצדיק לבטלו. עכ"ל, ועיי"ש עוד שביאר לפי זה שעל כן משה תלה חטאת בני ישראל בעצמו. עכ"ל, והיוצא מדברי דכ"ן שכל ישראל כלולים ומעורבים יחד הרי שלא יוכל להתקרב והשי"ת ולעבדו בשלימות כל עוד חלק אחר מישראל רחוק יותר, כי שרשם חד הוא אף על פי שהם בגופים מחולקים.

כללות ישראל נתאחד באחדות אמיתית במזל העליון

והנה ענין זה נתבאר הרבה בספרים הקדושים, וכן כתב בספה"ק קדושת לוי (ויצא, ד"ה ויצא יעקב) בזה הלשון: הנה יעקב אבינו הסתכל ביחוד עליון מראשית המחשבה וראה שיסוד כל העולמות הוא כנסת ישראל כמאמר חכמינו ז"ל (בראשית רבה א ד) 'ישראל עלה במחשבה', 'בראשית ברא' וכו' (בראשית א, א), 'בשביל ישראל שנקראים ראשית' (ה"ש" שם), והם נקראים 'אבן הראשה' (וכרה ד ד) שממנו הושתת עולם, כי הם יסוד כל העולמות עליונים ותחתונים, ובמחשבה שם נקרא אבן הנ"ל בלשון יחיד, כי שם נתאחד כללות ישראל באחדות האמיתית במזל עליון. והנה יעקב אבינו נתן שכלו ומחשבתו והניח מוחו על זה הענין שהשתוקק יעקב אבינו להוציא הדבר מכח אל הפועל משורש אשר 'משם רועה אבן ישראל' (בראשית מט ט) אל התפשטות לנטוע כנסת ישראל בנין שלם בכל ענינים בשנים עשר שבטי "ה המכוונין נגד י"ב גבולי אלכסון ולהיות המרכבה שלימה מששים רבוא ישראל כמאמר חכמינו ז"ל (בראשית רבה עד ז) 'אין השכינה שורה פחות מששים רבוא ישראל', ולהיות קומה שלימה מאברים ופרקים ולהיות הכל מכוון כנגד העולמות ואורות העליונים ולהוציא זה האבן מן הכלל אל הפרט על זה הניח יעקב אבינו מוחו וראשו. עכ"ל, ק.

'וגם לקיים מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך, כי כל ישראל יש להם חלק אלוך מופעל' וכו'. כדברים אלו כתב בספה"ק תומר דבורה (פ"א, ד"ה הד' לשארית נחלתו) בזה הלשון: כל ישראל הם שאר בשר אלו עם אלו מפני שהנשמות כלולות יחד, יש בזה חלק מזה ובוה חלק מזה, ולכן אינו דומה מרובים העושים את המצוה (ספרא ויקרא כו ח), וכל זה מפני כללותם, ולכן פירשו רבותינו ז"ל (ברכות מז:) על הנמנה מעשרה ראשונים בבית הכנסת אפילו מאה באים אחריו, מקבל שכר נגד כולם, מאה ממש כמשמעותו, מפני שהעשרה הם כלולים אלו באלו, הרי הם עשר פעמים עשרה הם מאה, וכל אחד מהם כלול ממאה, אם כן אפילו יבואו מאה הוא יש לו שכר מאה. וכן מטעם זה כל ישראל ערבים זה לזה (שבועות לוט). מפני שממש יש בכל אחד חלק אחד מחבירו, וכשחוטא האחד פוגם את עצמו ופוגם חלק אשר לחבירו בו, נמצא מצד החלק ההוא חבירו ערב עליו, אם כן הם שאר זה עם זה. ולכן ראוי לאדם להיות חפץ בטובתו של חבירו, ועינו טובה על חבירו וכבודו יהיה חביב עליו כשלו, שהרי הוא הוא ממש, ומטעם זה נצטוונו 'ואהבת לרעך כמוך'. וראוי שירצה בכשרות חבירו ולא ידבר בגנותו כלל ולא ירצה בו, כדרך שאין הקב"ה רוצה בגנותו ולא בצערנו, מטעם הקורבה, אף הוא לא ירצה בגנות חבירו ולא בצערו ולא בקלקולו וירע לו ממנו, כאילו הוא ממש שרוי באותו צער או באותה טובה. עכ"ל.

כל איש ישראל הוא את בתורה ועל כן צריך לאהוב אותו ולהתקרב לשרשו

וביותר ביאר חותנו זקינו של רבינו בספה"ק מאור עינים (פר' חקת ד"ה זאת התורה) בזה הלשון: ידוע כי יש ששים רבוא אותיות לתורה, וכנגדן יש ששים רבוא שרשי נשמות, אף שיש בישראל כהנה וכהנה על כל פנים העיקר הם ששים רבוא שרשים, ומותר באין מחילוק הניצוצות, וכל אחד מישראל יש לו אות בתורה, ואורייתא וקודשא בריך הוא חז, והוא חלק אלוה שבקרב האדם הוא ממש אותו האות שממש שורש נשמתו, והאות משפיע על האדם שפע וחיות הקדושה, וצריך לידע כי האות שורה בפה האדם, וכל אות כלול מכל התורה, נמצא שכל התורה בפה האדם, כי הלא ספר תורה שחסר ממנה אות אחת פסולה, ואינה נחשבת לתורה מטעם זה כי כל אות חשוב תורה בהצטרף כולם יחד, וכל עבודת ה' הכל הוא בזה, שצריך האדם לקרב לשרשו דהיינו התורה שהיא קומה שלימה תרי"ג מצות, והאדם כלול גם כן רמ"ח איברים ושס"ה גידים כנודע, וכמו שאם חסר אות אחת מן הס"ת אינה בשלימות, לכך אמרו רז"ל כל המאבד נפש אחת מישראל כאלו מאבד עולם מלא, וההיפך כל המקיים וכו' כאלו קיים עולם מלא והבן. ולכן אומרים קודם כל תפלה הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך וגו', כי הכל הוא אחדות גמור כמו התורה שנקראת תורה בהצטרף כל האותיות כולן, ואף אם רואה בחבירו שום דבר רע, ישנא הרע שבו, אך החלק הקדוש יאהבנו מאד כנפשו, כי הבעל שם טוב נב"ג אמר שהצדיק הגמור שאין רע בקרבו אין רואה שום רע על שום אדם, אך מי שרואה שום רע בחבירו, הענין הוא כמו שמסתכל במראה, אם פניו מטונפין רואה גם כן במראה כך, ואם פניו נקיים אינו רואה במראה שום דופי, כמו שהוא כך רואה, וזהו (ויקרא יט יח) 'ואהבת לרעך כמוך', פירוש, כמוך כמו שאם יודע האדם בעצמו שום רע בקרבו משום הא אינו שונא את עצמו אף ששונא הרע שבקרבו, כך גם כן על חבירו, כי באמת הכל אחד, כי הלא גם לחבירו יש גם כן חלק אלוה כמוהו ויש לו אות בתורה. עכ"ל, ק.

<< המשך מעמוד 1

בשדה' (בראשית כד טג) שהוא שמחה, פירוש כשיש התגלות מלכות בעולם, לשוח בשדה, פירוש אפילו השיחות שהוא בשדה בקליפות נעלמו הכל להשי"ת. עכ"ל, ק.

אז נשלם כוונת הבריאה, כי זה היה עיקר כוונת הבריאה. וכשיש התגלות אלהות בעולם אזי אש לפניו תלך ותלהט סביב צריו וכו' (תהלים צג א) וכל הניצוצות נעלמו. וזהו פירוש 'ויצא יצחק לשוח